

je.

Vissza.
-v. V-v.
211. 6263
osztály

20
24
27
28
30
36
37
38
44
43
2
7
5
4
401
159
145
113
1253
1237
1220
1149
1139

V-v.
6303

627
619
618
611

V-v.
3165

Minden kedden,
keddeken és
vasárnap délután

442
30
19
10
56
31
04
50
33
19
10

Ára
hál
és
től
in-
rs-
ek
át.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 171. szám.

Péntek, július 29.

A katonai kérdés.

— július 29.

A mióta a közjogi ellenzék harcát
vivja a kiegyezés szilárd alapjai ellen,
egyetlen kérdésben sem élesedett ki annyira
az ellentét, egyetlen vonatkozásban sem
mutakozott olyan ideges érzékenység,
mint éppen a katonai kérdésekben. Hozzá-
járult, hogy ezeket a problémákat min-
denki szabad zsákmánynak nézte, a
melybe nemcsak a közélet hivatott nagy
elméi, hanem a legjelentéktelenebb hon-
atyai agyvelők is olcsó dicsőséggel bele-
markoláztak. A katonai kérdéseknek ez a
természete okozta, hogy a legkényesebb
miniszteri szék mindenkor a honvédelmi
miniszteré volt. Más államférfiúnak minden
pártellentét közepett is teremthetett babér
és elismerés egy-egy kérdésben: a hon-
védelmi miniszter mindenkor célpontja
volt a legkiméletlenebb támadásoknak.
Vele szemben az ellentmondás szinte
obligát szolama volt a képviselőházi
ensemble-nak

Hazai Samu honvédelmi miniszter
legutóbbi parlamenti szereplése egyszeri-
ben véget vetett ennek az évtizedes gy-
akorlatnak. Fellépése, előadása, biztossága,
de mindenképp magas nézőpontjai, a
melylyel a hadsereg és a nemzeti élet
között való igazi összefüggést fejtegette,
nemcsak meglepetést keltettek magvas-
ságuk által, hanem lelkesedést is az igaz-
ságnak és becsületes meggyőződésnek
azon ereje által, amely bennük meg-
nyilatkozott.

Különösen két fogalom az, amelynek
hamis voltát, tarthatatlanságát a miniszter
kimutatta.

Az egyik az „áldozat“ gondolata, amely
azt az érzést kelti a közvéleményben,
mintha a hadsereg fentartásával az ország
és a nemzet egy valami fölösleges, elke-
rülhető, másnak, nem a hazának kedvé-
ért való terhet vállalna. Mintha a hadsereg
fentartása nem az egész országnak és min-
den egyes polgárának lenne érdeke! Mintha
a népek nagy versenyében elképzelhető
lenne egy ország hadsereg nélkül! Mintha
a gazdasági haladásnak és a kulturális
fejlődésnek nem lenne alapföltétele az
erős, mindig készen álló hadsereg!

Ami tehát szükséges és elkerülhetet-
len, ami az állami és nemzeti élet egyéb
ágazatai számára elengedhetlen, hogyan
lehet azzal szemben áldozatot emlegetni,
holott az a népek jól felfogott érdekeiért
való és a szoros értelemben gyümölcsöző
befektetés?

Annál kevésbé, mert ez az „áldozat“
nem is olyan jelentékeny, mint a minőnek
nálunk általában hiszik. A miniszter ki-
mutatta, hogy az európai nagyhatalmak
közül mindegyik többet „áldoz“ hadsere-
gére, mint Magyarország és Ausztria együt-
tévé. A híres-neves osztrák-magyar had-
sereg, mely a legutóbbi időben pusztán lété-
vel olyan rendkívüli szolgálatot tett a két

állam biztonságának, mennyire mögötte áll
kvantitatív tekintetben más hatalmasságok
hadseregeinek. A miniszter adataiból mutat-
kozott meg csak igazán, milyen hátrányára
vált a haderő rendszeres fejlesztésének az
utolsó tíz esztendő meddő politikai háborus-
kodása, amely lehetetlenné tette az új véd-
erőtörvény megalkotását.

Ennek a politikai elfogultságnak meg
kell szűnnie, amikorra előtérbe lépnek a
hadseregreform nagy kérdései. Meg van rá
az alap, hogy minden párt, még a szélsők
is pártszenvédelem nélkül foglalhassanak
állást a kérdésben. A haderő fejlesztésének
és szaporításának szükségességét maga
Apponyi is elismerte Hazai miniszter beszé-
dének nyomán, mely végezetül a hadsereg
és a nemzet összes erőtevézőinek harmo-
niáját s a nemzeti életben rejlő erkölcsi
és kulturális erőnek megbecsülését állította
oda. miat a győzelem zálogát, tehát, mint
olyan szempontokat, amelyeket a jövő
véderőtörvény megalkotásánál a kormány
zsinórmértékül venni szándékozik.

A Khuen-Héderváry-kormány, mint
egyebekben, a katonai kérdésekben is állja
pogrammját. Nem hozza, amit mások
ígértek, de megvalósítja, amit ő vállalt.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel
6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
9/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben
gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8
óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)
Július 29.

Barométer —, délután 1:38 órakor: 753.8 mm.
Hőmérséklet: maximum 28.5 C., minimum 13.2 C. Csapadék:
— Felhőzet: Cu. 4. Szélirány és erősség: SE. 1.
Jóslat a következő 24 órára: Melegebb. Elvéve
csapadékok. Zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást
tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül;
0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
6 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel
óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet:
Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb =
esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bányafelhő,
Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak
S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság,
0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 =
szélcsend, 8 = nagy vihar.

A sorozás Torontálban.

— A kánikula katonái. —

Sietünk kijelenteni, hogy egy csöppet sem
tréfa ez az írás. Sőt nagyon komoly és jelentő-
séges.

A képviselőház ugyanis immár megszavazta
az ujoncokat is s így augusztusban országszerte
megindul a sorozás s fölhangzanak olyan szavak,
amik máskor ilyenkor ismeretlenek voltak:

— Tauglich! Untauglich

A kánikulai forróságban bizony ilyesmit
eddig nem lehetett hallani. A tavaszi fuvalmak
idején márciusban, áprilisban szedték máskor a
katonákat s csak az utolsó években változott
meg a sok ex-lex révén ez a rend s a tavaszi
erő kánikulai petyhüdségbe ment át s most a

kánikulai csöndben hangzanak majd föl a hol
dubaj, hol kesergő bakanóták s vonulnak föl
csapatosan az ilyen tájban ismeretlen tolibokréta,
kivirágzott kalapu legények, a kiket bennfogaak
a „császár“ kenyérére.

Azonban elég az elmékedésből s térjünk
át a komoly hivatalos részre, amely arról ad
hírt, hogy a vármegye alispánja most állította
össze az utazási és működési tervezetet az 1910.
évi ujoncállítás számára. A tervezet szerint a
sorozást a járasszékhelyeken és városokban a
következő időben tartják meg:

Nagybecskereken augusztus hó 3.
és 4-ikén.

Törökbecsén szeptember hó 12-től
17-ig.

A nagybecskereki járásban
augusztus 5-től 13-ig.

Párdányban augusztus 16, 17, 19. és
22-ikén.

Bánlakon augusztus 4, 5. és 6-án.

Módoson augusztus 8, 9. és 10-én.

Alibunáron augusztus 12, 13. és 16-án.

Pancsován augusztus 19, 22, 23, 24,
25. és 26-án.

Nagyszentmiklóson augusztus 1, 2,
3, 4, 5. és 6-ikán.

Törökkanizsán augusztus 24, 26, 27,
29, 30. és 31-ikén.

Csenén augusztus 27, 29, 30. és 31-én.

Zsombolyán pedig augusztus hó 12,
13, 16, 17, 19. és 22-én.

Nagykikinda város és járásban, Antalfalván
és Perjámoson a sorozás ideje még nincs kitűzve.

A sorozó-bizottság polgári elnökei és orvosai
a következők:

Nagykikindán: Elnök: dr. Vinczevidy Ernő,
helyettese dr. Kikindai Győző, orvos dr. Haideg-
ger Lajos. Nagykikindai járásban: Elnök: báró
Hauser Károly, helyettese Draxler Brunó, orvos
dr. Müller Adolf. Törökbecsén: Elnök: Solyms
Gusztáv, helyettese dr. Töszögi Dezső, orvos dr.
Gerő Lajos. Nagybecskereken: Elnök: dr. Annau
Ernő, orvos dr. Weiserschan József. Nagybecske-
reki járásban: Elnök: dr. Mangold Samu, helyet-
tese dr. Farkas Gejza, orvos dr. Nónay Pál.
Párdányban: Elnök: Petrikovics Róbert, helyet-
tese Vuchetich István, orvos Petrovics János.
Antalfalván: Elnök: Jovanovics Gyula, helyettese
dr. Pejov Lipót, orvos dr. Fischer Miksa. Bán-
lakon: Elnök: Bielek Zoltán, helyettese Bielek
Antal, orvos dr. Bernády Dániel. Alibunáron:
Elnök: dr. Korsós Elemér, helyettese Filkovic
Boidiszár, orvos dr. Tolva Rezső. Módoson:
Elnök: dr. Gyertyánffy László, helyettese Gyer-
tyánffy Andor, orvos dr. Tauszig Izidor. Pancso-
ván: Elnök: Jankó Agoston, helyettese dr. Vin-
czehidy Ernő, orvos dr. Kehrér Károly. Nagyszent-
miklóson: Elnök: Jankó Agoston, helyettese
Sziklássy János, orvos dr. Kassovitz Henrik.
Törökkanizsa: Elnök: Tallián Vilmos, helyettese
Schulpe Vilmos, orvos dr. Haidegger Lajos.
Csenén: Elnök: Wadler Nándor, helyettese
Cordier Imre, orvos dr. Lehner Hugó. Perjám-
son: Elnök: Hartner József, helyettese Szilágyi
Albert, orvos dr. Haasz József. Zsombolyán:
Elnök: Babics József, helyettese Bezuk István,
orvos pedig dr. Abt Lajos.

— Az alispán szabadságon. Jankó Ágos-
ton alispán ma néhány heti nyári szabadságra
elutazott Nagybecskerekéről.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Milas-
sin Kálmán pancsovai királyi ügyész. Mint
ugyanis részvéttel értesültünk, édesatyja, Milas-
sin Jásó ügyvéd, nyug. kir. Járásbíró tegnapi
Pálicson 86 éves korában meghalt. Az elhunyt
ma temették el Szabadkán nagy részvét
mellett.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA: SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállí-
tásokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, vala-
mint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482-200.64

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

— **Nagyikikinda küldöttsége a kormánynál.** Nagyikikinda város 50 tagú küldöttsége tisztelettel szerdán d. e. gróf Zichy János vallás- és közoktatási miniszternél. A küldöttséget, amelyben a torontali országgyűlési képviselők is résztvettek, Bogdán Zsivkó képviselő vezette. A kultuszminisztert a szónok arra kérte, hogy Nagyikikinda rt. városban hét osztályú polg. fiúiskolát létesítsen, amelyben az általános tudnivalókon kívül a gazdasági képzést is megszerezhessek a tanulók, hogy azután az iskola végeztével a gazdasági pályán működhesse. A város már gróf Apponyi Albert minisztersége idejében hasonló kéressel fordult a minisztériumhoz; Apponyi azonban azt ajánlotta a városnak, hogy létesítsen a saját költségén polg. fiúiskolát a rendes tanbeosztással. A város azóta ezt megselekedte. Mivel azonban a város és megye érdekében csak olyan polg. iskola felel meg, amely a gyakorlati, különösen a gazdasági élet számára neveli a tanulókat, azért a város 150 ezer kor. kézpénzt és 30 holdnyi területet szavazott meg ilyen iskola céljaira. Arra kéri tehát a minisztert, hogy legalább kísérletképpen nyissa meg az iskolát, vagy ha ezt sem teheti, az iskola kivánt átforgalmazásig vegye azt állami kezelésbe. Az iskola fentartásához a város hajlandó ugyanolyan arányban hozzájárulni, mint a többi városok. — Gróf Zichy János kulluszminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy ilyen iskola felállítását egyelőre precedens nélkül áll. Most dolgozik azonban az iskolák reformján s a reform megvalósulásáig keres módot arra, hogy Nagyikikinda város legalább kísérletképpen megnyithassa polg. gazdasági iskoláját. — A küldöttség ezután gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter elé járult, aki válaszában kijelentette, hogy a küldöttség előadta terv neki igen szimpatikus. Tanulmány tárgyává teszi a dolgot s érintkezésbe lép ebben a kérdésben a kultuszminiszterrel. — Tisztelettel még a küldöttség Székely Ferenc igazságügyi miniszternél is, akitől a nagyikikindai börtönépület áthelyezését kérte.

— **A verseczi választás.** Dániel Tibor báró főispán és Seemayer János pártelnök vezetésével szerdán délután a verseczi nemzeti munkapárt tiztagú küldöttsége jelent meg Budapesten Karátsón Lajos honvédelmi államtitkárnál, hogy neki a kerület mandátumát felajánlja. Karátsón államtitkár köszönetet mondott a bizalomért és késznek nyilatkozott a jelöltség elfogadására. A küldöttség éljenzéssel fogadta az államtitkár választát. Karátsón Lajos szombaton este Verseczre utazik, ahol vasárnap délelőtt mondja el programbeszédét.

— **Nevelőintézet katonatisztek gyermekei számára.** Egy hónap múlva nagy ünnepek színhelye lesz a monarchia mindkét állama: két ország ad kifejezést azon való örömeinek, hogy I. Ferenc József, az összes jelenkori uralkodók dőnyje, születésének nyolcvanadik évfordulóját éri meg. Szeretettel és lelkesedéssel veszi körül ősz királyát Magyarország is, mely az uralkodó hosszú és változatos életének minden egyes momentumát nagy horderejű történelmi pillanatokkal látta összekapcsolódni. Már most tervezik az ünnepeknek egész sorozatát, melyekben a társadalom összes rétegei részt fognak venni. Az ősz király ez alkalomból uralkodói kegyének melegevel fordul hívei felé. Megható különösen az a gondoskodás, melylyel kedvelt hadseregének óhajt örömet szerezni s melynek részleteit a lapok már többször közölték. Erre való tekintettel a magyar ur. társadalom előkelő köreiből alakult bizottság viszont a királyt óhajtja meglepni egy nagyon szép és üdvös tervnek megvalósításával. A bizottság, melynek élén Hazay Samu honvédelmi miniszter áll, társelnöke Podmanitzky Endre báró országgyűlési képviselő és tagjai az összes honvédkerületi parancsnokok, felhívást bocsátott közre egy Budapesten felállítandó olyan nevelőintézet létesítése érdekében, melyben vidéken lakó katonatiszti családok gyermekei nyernének elhelyezést. A nevelőintézet Ferencz József király nevét fogja viselni, emlékeztül ama kiváló jubiláris alkalomnak, mely megteremtésére okot szolgáltatott. A nevelőintézet célja az, hogy a katonatisztek gyermekeinek a fővárosban való neveltetését előmozdítsa, lehetővé tegye, hogy a katonatiszti kar — a nemzeti intelligenciának ez az előkelő és erőteljes rétege — családja tagjait oly mélyreható és alapos képzésben részesíthesse és gyermekei műveltségének nivóját azon a magaslaton megtarthassa, mely egyrészt a katonatiszti kar hivatásának és előkelő pozíciójának legjobban megfelel s mely másrészt az emelkedettebb fokú műveltségnek

ápolásával fontos nemzeti érdek is kepez. A bizottság most felhívással fordul a társadalomhoz, törvényhatóságokhoz és ezrekhez, hogy közadakozás útján teremtsen elő a Ferenc József-nevelőintézet létesítéséhez szükséges alapot. Késztelen, hogy a társadalom örömmel siet a szép terv megvalósítása érdekében a bizottság munkájának megkönnyítésére.

— **Nagy vihar a Délvidéken.** Alig mulik el nap, hogy az ország valamelyik vidékéről vihart, felhőszakadást, pusztító jégesőt ne jelentenek. A krasszószerényi árvíz után jött a tokaji Hegyalját elpusztító zivatar, ezt követte az árva-megyei, majd az erdélyi emberpusztító vihar, tegnapielőtt pedig újra lesújtott a szörnyű istentitiet a Délvidék egy pontjára. Az eső különösen Versecz városában és annak környékén okozott nagy pusztítást. Az anyagi kár különösen a szőlőkben óriási nagy. Ezidőszert a veszteséget még nem lehetett pontosan megállapítani. Részletes tudósításunk a következők:

Tegnapielőtt, szerdán délután 3 óra tájban Versecz városában és környékén óriási felhőszakadás volt. A zivatar hirtelen jött. Pár pillanat alatt sötétre borult az ég és megeredt az eső oly vehemenciával és oly tömegben, hogy az óriási vízmennyiséget a patakok és a vízfolyások medrei befogadni nem tudták. A szőlőkben az áradat alámosta a szőlőtövéket, amelyek emiatt össze-visszadűtek. A kukoricát is kidöntötte sok helyütt a víz. A várostól délkeletre fekvő Meszics-uton van az ugynevezett Pfaffen-wirtshaus, melynek közelében kavicsbánya van, Ebben Neuhausz vállalkozó fuvarosai kavicsot akartak hordani, mikor a rohanó ár meglepte őket. Alig volt idejük, hogy a mély hegyi utban meghúzódjának és így életüket megmentse. Az egyik kocsi, valamint öt kocsi lovasul elvitt az ár. Nagy erőfeszítés után sikerült a kocsist a vízből felhóltan megmenteni. Az öt ló belepusztult az árba. A megáradt Meszics patak elsodorta a lovakat és kocsikat a városon keresztül. Az utak mentén legelésző teheneket és disznókat szintén elvitte a víz. A szőlőkbe vezető utakat az ár tönkretette. A verseczi tűzoltóság, amint a pusztulás híre megérkezett, a helyszíni vágatott és megindított a mentő munkát. Az árvíz után a lakosság nagyrésze kisetett, hogy amit még menteni lehet, azt megmentse. Ugyancsak nagy felhőszakadás és vihar volt Temeskutason, ahol a Kudric-patak áradt meg és előtötte a kerteket. Varadián is nagy vihar vonult végig, valamint Temes megye egész déli részén. Itt egy szőlőbetegség amugy is erősen megrongálta a szőlőket. Ami megmaradt, azt az áradat mosta el.

— **Sirály-kabaré Écskán.** A nagybecskereki Sirályok evezős-társaság holnapután vasárnap este nagyszabású csolnak kirándulást rendeznek Écskára, ahol a nagyvendéglőben kabaré-előadással egybekötött táncmulatságot rendeznek. A kabarében részt vesz számos nagybecskereki műkedvelő és műkedvelő s a pompás és humorisztikus műsor már eleve is nagy sikert ígér. A kabaré-előadás este fél 9 órakor kezdődik, amely után tánc lesz, melyhez a zenét a Sirályok házi-zenekara szolgáltatja. Belépődíj személyenkint 1 korona.

— **Az is lehetséges.** Egy falusi legény katonasor előtt nősült. Elvett egy Mari nevű gyönyörű szép leányzó. A fészekrakás után egy hónapra Mihályt besorozták és elvitték három esztendőre. Mari otthon maradt egyedül.

A minap meglátja valaki. Két pirinyó gyerekkel sétált a menyecske. Megszólítja:

— Kie ez a két gyerek, Mari?

— Az enyéme.

— Hm. Hiszen... nincs itthon az urad?

Mari vállat von.

— Nincs. De — ír néha.

— **Pályázat felső kereskedelmi iskolai tandíjmentességre.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara a helybeli felső kereskedelmi iskolánál fennálló tandíjmentes helyekre pályázatot hirdet. Ezen tandíjmentes helyekre a kamara területén (Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény-megye) illetőséggel bíró tanulók pályázhatnak, akik szülei szegénységét hivatalos bizonyítvánnyal igazolják. A kellően felszerelt kérvények az intézet igazgatósága útján nyújthatók be.

— **A cseplőgép áldozata.** Mint Törökkanizsáról jelentik, tegnap Manos cseplőgép-úajdonos gépével nagyban folyt a munka, amikor egy

leány a gépről le akart szállni. Leszállás közben a gépről megcsuszott és a lába a gépbe került. A gépet gyorsan megállították, de már akkor késő volt, a leány lábát a gép összeroncalt. A szerencsétlen leány most súlyos betegen fekszik. A vizsgálatot megindították.

— **A nagybecskereki országos vásár.** A város állatorvosi hivatala közli, hogy az augusztus 11-ikén kezdődő nagybecskereki országos vásárra a sertés felhajtás, a városban elrendelt zárlat miatt tilos. A többi állatok szabályszerű járattal felhajthatók.

— **Uj szállítási cég Nagybecskereken.** Perlmór és Fia szegedi johirű szállító cég városunkban, a szerb hitközségi palotában (Szerb-templom-utca) szállítási, bizományi, inkasszó fióküzletet nyitott. A szegedi főzetlet 1863. év óta áll fenn. A cégnek jó hírneve és kiterjedő összeköttetései vannak. A szállítási cégre vonatkozólag olvasóink a lapunkban megjelenő hirdetésből bővebb felvilágosítást nyernek.

(292—x.13)

— **Megszűnt zárlatok.** Lowieser Imre központi főszolgabíró az orlovati ebzárlatot, nemkülönben a botosi szarvasmarha zárlatot a mai napon feloldotta, Perlaszon ellenben szörványos lépfene miatt udvari zárlatot rendelt el.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése** —

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma már elintézte a román kereskedelmi szerződés ügyét is s így ez a régóta a levegőben lógó nagyfontosságú szerződés tető alá került. A szerződés körül ma még élénk vita folyt, amelyben részt vett Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is s felvontatta az ő súlyos érveit az ellenzéki felszólalások megdöntésére. Ugyancsak még a mai ülésen megszavazták az elnököknek is a tizenkétezer koronás fizetést.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnök, aki elnöki jelentései során előadja, hogy Steinhardt Mór kassai lakos összeférhetlenségi esetet jelentet be Szalay László Kossuth-párti képviselő ellen. Mivel azonban a bejelentés nem felelt meg a formáknak, az irattárba helyezik.

Napirend előtt Károlyi Mihály gróf szavainak helyreigazítása címén szólal fel és Sándor Pál multkori beszédével polemizál, azt fejtegetve, hogy a kereskedelem és a közvetítő kereskedelem között nagy különbség van. Mivel azonban Károlyi közben nagyon elkalandozik szavainak a helyreigazításától, az elnök többször figyelmezteti s végtére is leül.

Most áttérnek a román kereskedelmi szerződés vitájának folytatására.

Bánffy Miklós gróf pártönkivüli 67-es szólal fel először, aki hangoztatja, hogy a husbehozatal bizonyos mértékben szükséges. A drágaság mérséklésének a dolgában teljesen egyetért a miniszterrel. Szól azután a szövetkezetekről, a melyeknek a szükségessége mellett érvel. Hangoztatja végül, hogy a román kereskedelmi szerződés nagy előnyére válik Erdély iparának, azután kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja.

Utána Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter szólal fel s behatóan reflektál a vitában elhangzott felszólalásokra. Kifejti, hogy a romániai kereskedelmi szerződésre különös szükség van már csak azért is, hogy ipari kivitelünket lehetővé tegyék. Megcáfolja a függetlenségi párt részéről elhangzott azokat az állításokat, mintha a szerződés Ausztria érdekeit szolgálná. Kimutatja, hogy az a

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

magyar érdekeket szolgálja. A vámháboru Erdély iparát teljesen tönkretette s most majd a szerződés révén fog helyreállni megint. Szól azután a közvetítő kereskedelem ellen elhangzott panaszokról, a melyek jórészt tulzottak. Elismeri azonban, hogy a közvetítő kereskedelem terén vannak visszaélések, ezek azonban majd orvoslást nyernek. Még ismételtén kifejti a szerződés előnyeit, a melyek különösen a pangó erdélyi ipar felvirágoztatását fogják szolgálalni s azután ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Haller István néppártinak vannak egyes kifogásai a szerződés ellen, de elismeri annak előnyeit és szükségét s azért elfogadja.

Mezőssy Béla Kossuth-párti szintén elfogadja a javaslatot, mert a szerződés megkötése szükséges s előnyeit tagadhatatlanok. Azt, hogy ő a jobb oldalról a baloldalra került, nem találja elég indoknak arra, hogy a javaslatot ne fogadja el.

Miután több felszólaló nem volt, Papp Géza előadó zárta be a vitát, ismételtén kifejtve a javaslat kedvezményeit, amelyek révén ipari termékeinknek a kivitel nagy mértékben megkönnyítették. Hatásos érvekkel cáfolja az egyes elhangzott kifogásokat és ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Ezután a javaslatot általánosságban, majd pedig részleteiben is elfogadták, miután a részleteknél nem volt felszólaló.

Most következett a képviselőház gazdasági bizottságának a jelentése az alelnöki fizetésekről. A bizottság az alelnököknek tizenkétezer korona évi fizetést javasol megállapítani. A Ház vita nélkül egyhangulag megadja az alelnököknek a tizenkétezer korona fizetést.

Miután megállapítják a holnapi ülés napirendjét, amelyen a népszámlálási törvényjavaslatot fogják tárgyalni, az ülés véget ért.

A román királyi pár ischli útja.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből jelentik, az a hír, hogy a román királyi pár augusztus folyamán látogatást tenne Ischben a királynál, nem felel meg a valóságnak. A román királyné ugyanis folytonosan gyöngélgedik, úgy, hogy semmiféle külföldi utazást nem lehetett tervbe venni.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott tegnap a magyar-osztrák és szerb kormány megbízottai aláírták a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződést. A szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot október közepe táján tárgyalja a magyar képviselőház.

A horvát kérdés.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrádból sürgönyzik, a horvát-szerb koalíció tegnapi értekezletén valamennyi szavazat ellenében olyan határozatot hozott, amely alkalmas a bánnal kötendő új kompromisszumra. A koalíció vezetői a határozatot nyomban megküldték a bánnak.

Tomasics Miklós horvát bán ma reggel Budapestre érkezett s hosszabb ideig tanácskozott Khen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökkel.

Az idelel nagygyakorlatok.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az idelel nagygyakorlatok megtartása még mindig nincs eldöntve. Mig tegnap azt jelentették, hogy a hadgyakorlatokat megtartják, ma megint azt jelentik, hogy a hadgyakorlatok elmaradnak. A „Lokalanzeiger” hozza ezt a hírt s azt mondja, hogy a hadgyakorlatok Ferencz Ferdinánd főherceg ellenzésére maradnak el. E jelentés szerint a

főherceg egészségi okokból ellenzi a hadgyakorlatok megtartását.

A nemzeti színház ügye.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti mérnök- és építész-egyesület tiszteletgalt Zichy János gróf kultuszminiszternél. A mérnök- és építész-egyesület azt kérte a minisztertől, hogy miután hire jár, hogy a Nemzeti színházat átalakítani szándékozik, az átalakításokat ne végeztesse pályázat kiírása nélkül. A miniszter kijelentette, hogy a kérést mindenesetre figyelembe veszi. A miniszternek ebből a kijelentéséből arra következtetnek, hogy a Nemzeti színháznak nem építenek új épületet, hanem régi hajlékát alakítják át megfelelő módon.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai (közszén) déli zárlatkor a következő árakat jegyezték fel:

Buza (augusztusra)	18 86
Buza (októberre)	19 44
Rozs (októberre)	14 20
Zab (októberre)	14 38
Tengeri (májusra)	11 06

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén folyó évi július 23-tól július 29-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:

Turinszki Vászta tulajdonát képező 3295., 4128. és 4951. számú házat megvette Bancs Pája 1000 koronaért.

Csobanov Száva tulajdonát képező 2198. számú házat megvette Jakovijev Illia 100 kor.ért.

Kabok Albert és neje tulajdonát képező 2682. számú házat megvette Schmidt Gaspár és József 2500 koronaért.

Konkoly Samu és neje tulajdonát képező 380. számú házat megvette Germanek Stumpfögga Franciska 10.000 koronaért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken mai napon megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 kgr.	8-70 korona
kétszeres		9- "
rozs		6- "
árpa		5- "
zab		6- "
kukorica (uj)		5-20 "
repce		10- "
széna I.		7- "
II.		6- "
szalma I.		5- "
II.		5- "
burgonya 1 kgr.		1-10 "
disznóhús I.		1-80 "
II.		1-70 "
marhahús I. 1 kgr.		1-20 "
II.		1-12 "
borjúhús I.		1-56 "
II.		1-60 "
juhús		1-08 "
zsir		1-68 "

Értéktőzsde.

Déli tőzsde:		Utótőzsde zárlata.	
Magyar hitelrészv.	848,25	Magyar hitelrészv.	847 -
Osztrák hitel	668 50	Osztrák hitelrészv.	668 -
Magyar koronajár.	92-10	Koronajáradék	-
Leszámitolóbank	567 -	Leszámitolóbank	567 -
Jelzálogbank	-	Jelzálogbank	487 50
Rimamurányi vmt	-	Rimamurányi vmt	-
Államvasut	-	Államvasut	738 -
Városi vasut	375 -	Városi villamos	375 -
Közuti vasut	724 50	Közuti vasut	725 -

A készáru jegyzése a tőzsdén.

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavideki	76	19-20	79	20-20 30
	76	19-19 20	80	20 20-20 40
	77	19 50-19 80	81	-
	78	19 80-20 10	82	-
Fejérmegyeri	76	19-19 80	79	19 70-20 10
	76	19-19 80	80	19 20-20 10
	77	19 20-19 60	81	-
	78	19 60-19 90	82	-
Pestvidéki	76	19-19 20	79	19 90-20 10
	76	19-19 20	80	20-20 30
	77	19 20-19 60	81	-
	78	19 60-19 80	82	-
Bánsági	76	18 90-19 20	79	19 80 20 20
	76	18 90-19 20	80	20 20-20 40
	77	19 20-19 60	81	-
	78	19 60-20 80	82	-
Bácskai	76	19 05-19 50	79	20-20 30
	76	19 05-19 50	80	-
	77	19 50-19 70	81	-
	78	20 70-20 30	82	-

Rozs I. rendű uj	14-10-14-20
„ középminőségű uj	13 80-14-10
Árpa takarmány I. rendű	14-60-15-20
„ „ II. rendű	14 20-14 50
Zab I. rendű	14 30-15 40
„ II. rendű	13 70-14 10
Tengeri belföldi uj	11-11-25
Köles	-
Korpa	-

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyitlér.

B rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Kedvező alkalom = önállósításra.

Agilis, ügyes, intelligens fiatal emberek nagyobb vidéki városokban egy

világcég képviselőit nyerhetik.

Szükséges tőke 2-3000 korona; évi jövedelem szorgalom szerint 6-8000 korona.

Ajánlatok „Szorgalom 38.” jellege alatt Mosse Rudolf hirdetőjébe, Budapest, V. ker., Nádor-utca 11. szám alá küldendők. 613-31

Hirdetések.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1910. május 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-16 óra
Szegedről: (motorokocsi) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunaról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 2 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorokocsi) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunarra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról-Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 12 óra délelőtt.
Módosról-Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról-Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 8 óra 30 perc.
Szécsány-Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

A REKLÁM

Állandó, észszerűt és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.
256 kitűnő naptár kizárólagos bérlete.

Költségvetések és Telefon tervezetek ingyen. 12-06.

